

forbud mod kemiske våben. Nye konkrete forhandlinger inden for CSCE-processens ramme er nu blevet indledt i Wien: En om konventionelle væbnede styrker i Europa mellem de treogtyve medlemslande af NATO og Warszawa-pagten og én om tillids- og sikkerhedsfremmende foranstaltninger (CSBM's) mellem alle femogtredivest signatarmagter under Helsingfors-slutakten.

10. Der er også sket væsentlige fremskridt på andre for Vesten vigtige felter. De sovjetiske tropper har rømmet Afghanistan. Der er sket bevægelser i retning af løsning af nogle, om ikke alle, de udestående regionale konflikter, hvori Sovjetunionen er involveret. Respekten for menneskerettighederne i Sovjetunionen og i visse af de øvrige Warszawa-pagtlande er blevet forbedret væsentligt, om end der fortsat er tungtvejende mangler. Det seneste CSCE-opfølgningsmøde i Wien fik sat nye og højere standarder for de deltagende staters adfærd, og det skulle stimulere til yderligere fremskridt i CSCE-processen. En ny intensitet i dialogen, især på højt plan, mellem Øst og Vest åbner for nye muligheder og er vidnesbyrd om de allieredes forpligtelse over for løsningen af de grundlæggende problemer, der stadig står tilbage.

11. Alliancen påberåber sig ikke hele æren for denne positive udvikling inden for Øst-Vest-forholdet. I de seneste år er Østsiden blevet mere påvirkelig og fleksibel. Ikke desto mindre har Alliancens bidrag helt klart været det grundlæggende. De fleste af resultaterne til dato, som er beskrevet ovenfor, har været inspireret af initiativer fra Alliancens eller dens medlemmers side. De allieredes politiske solidaritet, forpligtelser over for deres forsvar, tålmodighed og kreativitet under forhandlingerne overvandt de indledende vanskeligheder og førte bestræbelserne igennem på frugtbar vis. Det var Alliancen, der opridsede de grundlæggende skitser til fremskridtene mellem Øst og Vest, og som siden har båret dem frem mod realisering. I særdeleshed er ideerne om stabilitet, rimelig tilstrækkelighed, asymmetriske reduktioner, koncentration om det mest offensive materiel, streng verifikation, gennemskuelighed og en enkelt zone fra Atlanten til Ural samt CSCE-processens afbalancerede og fleksible natur vestligt inspirerede.

12. Udsigterne til varige kvalitative forbedringer af Øst-Vest-forholdet er nu lysere end nogensinde tidligere. Der er fortsat klare tegn på ændringer i Sovjetunionens og nogle af dens allieredes indre og ydre politik. Den sovjetiske ledelse har erklæret, at den ideologiske kappestrid ikke skal spille nogen rolle i relationerne mellem stater. Sovjetisk erkendelse af alvorlige mangler i Sovjetunionens tidligere holdning til såvel internationale som hjemlige spørgsmål skaber grobund for fremskridt med hensyn til grundlæggende politiske problemer.

13. Samtidig udestår der alvorlige bekymringer. Det ambitiøse sovjetiske reformprogram, som de allierede hilser velkommen, vil tage mange år at gennemføre. Dets succes kan ikke tages for givet på baggrund af omfanget af de problemer, som det står over for, og den modstand, det har givet anledning til. I Østeuropa er fremskridtene inden for de konstruktive reformer stadig ujævnt fordelt, og omfanget af disse reformer er endnu ikke endeligt fastlagt. De grundlæggende menneskerettigheder må stadig forankres fastere i lov og praksis, om end der er forbedringer undervejs i visse Warszawa-pagtlande. Skønt Warszawa-pagten for nylig har bekendtgjort og påbegyndt ensidige reduktioner af visse af sine styrker, deployerer Sovjetunionen fortsat militære styrker og oprettholder fortsat et tempo i den militære produktion, der ligger ud over de legitime forsvarsmæssige behov. Yderligere favoriserer de givne geostrategiske forhold den geografisk sammenhængende, sovjetdominerede Warszawa-pagt over for de geografisk spredte demokratier i Den Nordatlantiske Alliance. Det har længe været et mål for Sovjetunionen at svække båndene mellem de europæiske og de nordamerikanske medlemmer af Alliancen.

14. Vi står over for en umiddelbar fremtid, der er lovende om end stadig uvis. De allierede og den østlige side står begge over for en udfordring og en mulighed for at drage fordel af de nuværende betingelser med henblik på at forøge deres gensidige sikkerhed. De fremskridt, der for nylig er gjort i Øst-Vest-forholdet, har givet ny styrke til våbenkontrolprocessen og har forøget mulighederne for at nå Alliancens våbenkontrolmål, som komplementerer de andre elementer i Alliancens sikkerhedspolitik.